

П И С М О

Министра правде

УПРАВИ ДРЖАВНЕ ШТАМПАРИЈЕ

Којим је наређено штампање ове хронологијске и азбучне таблице.

Од времена, како су се зборници наших закона и уредаба почели с године на годину све више множити, постала је све осетнија потреба, да се на њихово уређивање мора обраћати већа пажња, него што је томе до сада давано.

У колико сам могао сазнати, до сада није било наређења, које би једном извесном лицу стављало дужност и одговорност за уређивање зборника, те да се по томе сви закони и уредбе на једном месту и у једно време приберу, за зборник спреме и у штампу дају, него су поједини закони и уредбе слати непосредно државној штампари за зборник. И како, на тај начин, приређивање зборника није стајало под једном извесном и сталном контролом, тако се врло често и дешавало да сви закони и уредбе нису увек ни излазиле својим хронологијским редом; по неки шта више, нису улазили ни у онај зборник, у који треба, већ или у који од доцнијих зборника или су, што је још горе, остали нештампани.

Да се не би оваки случајеви више понављали, ја сам прошле године, као што је тој управи већ познато, прописаво извесна правила, којим сам уређивање зборника ставио у нарочиту дужност једном од секретара мога министарства; а уз то поставио сам и други правац о начину уређивања оних зборника, који се у напред буду издавали.

И тако у погледу *нових зборника*, учињено је, колико је нужно, и за боље њихово уређење и за лакшу употребу.

Међу тим, далеко веће потребе постоје, да се и сви *досадањи зборници* доведу у бољи ред; да се т. ј. допуне, како би, колико је могуће више, били заиста *скупи* свију до сад из-

датих закона и уредаба; а после, да се и њихова употреба олакша, те да је можемо имати са свим у својој власти.

Јер као што је споменуто, у садањим зборницима не налазе се сви до сад издати закони и уредбе; већ их доста има, нарочито оних из ранијег доба нашег законодавства, који нису ушли ни у какав зборник. По томе, нема никаква разлога, за што се и они не би прибрани и у зборник уврстили рад оне исте потребе и цели, због које су издати и остали зборници.

А што се тиче олакшања за бржу употребу садањих зборника, потреба је та далеко већа и осетнија. Број наших зборника већ и сада доста је велики. Управи је познато, да се сада налази у штампи, и да ће до који дан изићи већ и 31. част зборника. Код толико великог броја њиховог, тешко је наћи се и највештијем лицу у изналажењу гдекојих закона и уредаба или њихових измена и допуна, нарочито оних од ранијих година; а међу тим чешће се може десити случај, где би какво од законих наређења требало у часу наћи, или изложити се незгоди: да се код закона, остане без закона, као што су се негда могли слушати разговори о таквим случајима.

Употреба, дакле, наших зборника, да не кажем ништа више, са свим је отежана, по ономе, како су исти зборници сада уређени. За то, да не би они у даљем свом умножавању задавали у томе све веће тешкоће, од преке је потребе: *да се од свију до сад издатих зборника састави хронологијска и азбучна таблица*, као што постоји и код других напредних законодавства. Нарочито азбучна је таблица неизоставно нужна; јер тек помоћу њеном добијамо кључ, којим можемо доћи до могућности: да нам садржина сваког зборника на по се, и свију укупно буде увек на нашем расположењу; и да се у свако доба, и у *најкраћем времену* можемо послужити сваком до сад издатом уредбом и законом или њиховим свеколиким изменама и допунама.

По овоме *хронологијска и азбучна* таблица израђене као што треба, биле би скоро ручна књига свима државним и општинским властима, поглавито: судијама, правозаступницима и у опште свакоме, коме би зарад изучавања или ипаче од потребе било дубље познавање наших закона и уредаба.

Исто тако, како је не давно и код владе Његове Светлости Књаза, и у законодавству и у штампи покренуто питање о упрошћењу наше државне администрације, и како су

за тај посао и компенје одређивање, — ове таблице учиниле би добру услугу у послу око истраживања и прибирања онога, што је о том предмету до сад издато у свима појединим струкама наше администрације.

На послетку и у случају прегледања самих зборника, што је такође постало од велике потребе, те да се сва законодавна наређења, која су до сад о једном истом предмету издата, пренесу у један закон (кодифицирају), и тиме садањи зборници на мањи број сведу, — хронологијска и азбучна таблица, нарочито ова последња, била би комисији, која би на овом послу радила, од велике помоћи.

Имајући све ове потребе на уму, ја сам наредбом од 10. Маја о. год. Бр. 669. одредио једну нарочиту компенју, у коју су позвани: гг. Милаш Ковановић, члан I. класе касационог суда, Живко Педић, секретар I. кл. истог суда и Панта Ј. Савић, секретар III. класе министарства правде, — да састави хронологијску и азбучну таблицу од свију до сад издатих зборника, закона и уредаба, и у једно сам наредно, да се том приликом и оне уредбе и законодавна решења, која до сада нису ушла ни у један зборник, а потребно би било да уђу, прикупе и штампају у зборнику, који на ред долази, па да се такође и то у хронологијску и азбучну таблицу на своме месту уврсти, и да се осим тога, не само у хронологијској, него и у азбучној табlici назначи датум свакога закона и уредбе, поред назначења у коме се зборнику и на којој страни налази.

По тој наредби, комисија је израдила задати јој посао, и израду тога поднела ми извештајем од 18. прошлог месеца на употребу.

Тако, комисија је пре свега истраживала она наређења, која до сада нису била ни у једноме зборнику штампана, па оно, што се изнашло, штампано је у зборнику 30., а о ономе, што се није могло изнаћи и штампати, а зна се да је издато, као и о неким законцима, који су још остали нештампани у зборницима, — комисија је ставила напомену на дотичном месту.

А за тим је саставила целокупну хронологијску и азбучну таблицу свију законских и уредбених наређења, за која се зна да су издата, почевши од првога устава 1835. год. па до сада.

Те тако сада по дану свакога закона, може се одмах у хронологијској табlici видети част зборника, у ком је и

страна на којој је тај закон; а у азбучној табlici може се по азбучном реду слова, с којим се почиње, брзо наћи сваки предмет, о коме има закона, и ту на једноме месту све оно, што је о једном предмету ма када издато, измењено, доцуњено, укинато, као и шта сад важи.

И пошто се према свему томе ова хронологијска и азбучна таблица има сматрати као саставни део, управо као што је напред речено, као кључ зборника закона и уредаба, то наређујем:

Да је управа државне штампарије печата као и зборнике, но само у већем броју, пошто ће, као што се види, и потреба за њу већа бити.

На ту целъ шаље се управи ова таблица у рукопису под %.

Бр. 2317.

10. Септембера 1877.

У Београду.

МИНИСТАР ПРАВДЕ

Јеврем Грујић с. р.